

REGÉLŐ.

Pesten csötörtökön november 28^{kán} 1839.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helybe képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' jó s á l o m.
(Orosz novella.)

Gergely.

És ezt háromszor álmodám; úgy-e,
Csudálatos?

Pimen.

Az ifjú vér buzog.

PUSCHKIN.

Mult nyárhó egyik reggelén történt. A' kecses N. grófnő, ki akkor Moszkva közelében fekvő falusi jószágán tartózkodott, gondtalanul nyult-el pamlagán, egyik kezével egy himzett vánkost öelve, másikat az ellenében ülő orvosnak nyújtva. Bágyadt tekintete, lankadt szemei, 's gyöngén, változva verő ütere mind azt bizonyíták, hogy beteg. — A' grófné kezét tartó orvos külsején ama nyugodtság mutatkozék, mellynek örve alá a' tapasztalt orvos bölcsességét, mint szintén értetlenségét, divatos önhittségét, 's a' gyógyszerek hatása iránti bizalmatlanságát szokta rejtteni. Hunyorgó szemeiben éppen úgy lehete halálos ítéletet olvasni, mint hosszú, tartós életről kezeskedést. A' grófné kételgve nézett reá, 's nem tudá, aggódjék-e, vagy örüljön.

„Semmi veszélytől se tartson nagysád — mond végre az orvos, — kis lázos változás, semmi egyéb. Vallja-meg csak kegyed, hogy sokat epesztí magát a' gróf távulléte miatt. De mit van mit tenni! Igaz, hogy terhes feladat elszakasztva élni azon férfiútól, kinek még csak fél év óta van azon irigylendő szerencséje, nagysád férjének neveztetni; azonban —“

„Orvos ur! o, ha ön tudná — —“

A' grófnő erőtetve mosolygott, 's rövid szünet után tovább folytatá szavait; — „de ön esztelenségnek fogja mondani — valóban, szinte szégyenlem önnek megvallani. Tudja-e ön, hogy Woldemaromat nem fogom többé látni?“

„Valóban? 's mért nem?“

„Emlékezik ön, hogy midőn családi ügyekben jószágaira utazott, azt ígéré, miképp' őszelő elsőjé-e, mint születésem napjára,

haza térend? De én addig meghalok; igen, nyárutó végeig bizonyosan meghalok.“

„Nagysás asszonyom, kegyed bámulásba hoz! — És e' mellett gyanús szemekkel nézett a' grófnéra.

A' grófnő kitalálta az orvos gondolatját.

„Ön elhamarkodva 's hibásan ítél, orvos ur; én eszemen vagyok; bár mi zavarttnak lássék is beszédem, egészen eszemen vagyok. Mondja-meg, hisz-e az álmoknak?“

Felelet helyett újra kezét fogá-meg az orvos a' beszélőnek; de minthogy forróságot nem érzett, ismét elereszté, 's monda:

„Bocsánat, grófnő; de valóban azt hittem, hogy kegyed — hagy-mázban van.“

„És ön e' véleménye mellett fog maradni — felelt a' beteg — ha mai álmomat elbeszélem. Ön tudja, hogy álomnak nem hiszek, 's e' mai még is olly hatással volt reám, hogy magamhoz térni mindeddig nem tudtam. Ön tanácsa szerint tegnap jókor lefeküdtem, de álmom soká nem jött szememre. Semmi sem tikkaszt el annyira, mint az álmotalanság; gondolatim egy tárgyról másra szállongtak; hiában iparkodtam semmire sem gondolni; ereimben forrón nyargalt a' vér. Végre elszenderegtem, de álmomban még hallám a' rémek órájának kongását. Ugyan e' perczben a' nélkül, hogy szemeim felnyiltak volna, szorosan ágyam mellett egy ősz férfiút láttam állani, kit, úgy rémlik, mintha már valahol láttam volna, kinek öltözete, mint szintén övig érő szakála is, hó fejér volt. Mind e' mellett keblemet semmi félelem nem szorongatá, 's még akkor is, midőn kezeit mellemre téve ezeket mondta: „leányom! békülj-meg Isteneddel; nyárutó napjaiban meg kell halnod!“ — olly nyugodt voltam, mint most. Ezután eltűnt, 's én — elaludtam. — Mit mond ön erre?“

„Az ifjú vér buzog“ — válaszolá az orvos enyelgve. — Kegyednek kis láza volt, 's ebben áll az egész. Egyébiránt ne higgye nagysád, hogy csak kegyed álmodott illy különösen. Midőn az egyetemben még tanuló voltam, sokkal borzasztóbb álmom volt nagysádénál. Mindenek előtt tudni kell, hogy szobám egy deszkafal által két részre volt osztva, melly mellett ágyam is álla; vánkossom, hely szűke miatt, éppen a' háló-osztály bejárásához esett. Egy éjjel, mély álmom közt, valami kemény 's hideg tárgy nyomását érezem homlokomon. Fel akarok ugorni, de egy tagom sem mozdíthatám. Végre, kemény erőködés után, sikerül fejemet megtapintani; ez egy az ajtón benyult 's hat ujjal ellátott (mint bonczoló, lelket vevék megszámlálásukra) csont kéz volt, hosszú, éles körmökkel fegyverkezve, 's felül sörtével fedve. Ugyan e' pillanat-

ban zugá a' rekesz mellől egy mély, tompa hang: „Pontban kilencz év múlva, jaj! jaj! jaj! E' szók halkkal, szakadozva hangzának, és szívemre mind annyi pöröly-ütésként esének. A' kéz eltűnt. Én körülnézek, fölkelék, 's tüzet élesztettem: de sem a' kamrában sem a' deszkafalon túl valakit nem találtam. A' közös tornácra vezető ajtó, mint szintén ablakom is, belülről volt bezárva. Így a' szobámba lépés physicali lehetlenség határán kívül esett. Álom volt-e ez vagy tünemény? annak megfejtését nagysádra bízom.*)

„Beteljesedett a' jóslat?“

„Már tizenkét éve, hogy diplomás orvos vagyok.“

„De nem érte önt ama kilenczedik év foltyában semmi szerencsétlenség?“

„Legparányibb sem; sőt ellenkezőleg: soha annyi betegem nem volt; azon évben ütött-ki az epegörcs.“

„Következésképpen a' jóslat teljesült, 's így ön beszélye még inkább megerősít hiedelmemben.“

„Nagysáddal terhes feladat vitázni; kegyed, mint jó hadvezér, saját fegyverével győzi-meg ellenét; de én még nem tartom magamat legyőzöttnek, 's magamra vállalom a' vészhozó öregnek egyetlen egy porocska által elűzését és jóslatának megsemmisítését.“

Az orvosnak pora szerencsétlenségre hatástalan volt, 's következő éjen a' grófné ismét látta az öregot, 's ismét hallotta tőle ama szókat. Hasonló történt harmadik éjen is.

Azonban a' grófné láza megszűnt; ő ismét egészséges volt; férjétől minden postán levelet kapott; vidámnak látszék, és az öreg megjelenésén szívből kaczagott: de jós álmát mind e' mellett sem vetheték-ki elméjéből, 's lelkét szünetlen csak egy 's azon gondolat foglalkodtatá: „ah, vajha már lefolyt volna nyárutó hava!“

Nyárutó kezdődött. Az idő kíváncsot haladó szép volt; a' grófné folyvást falun maradt, egész napon át szabadban sétált; szóval, egészen átengedé magát a' falusi élet gyönyöreinek. Az ősz rémitő jóslatát semmi sem hozá elméjébe.

Egy alkonyon háza erkélyén ült; tekintete az előtte elterült táj kellemeibe tapadt. Moszkva lassanként az est ködébe süllyedt, 's tornyainak csupjait csak itt ott aranyozák már a' végső haldokló sugarak. Egyszerre megkondult a' Kreml óriásának magános harangja; utána egy második, egy harmadik, és az elterjedő hangok, mint bevetett kő után a' tó vizének gyűrűzése, a' Kremltől

*) Az orvos beszélye, mint szintén a' többi is, nem költemény.

a' vidékbe, egyik toronytól a' másikhoz rengtek, 's láthatlan éghöz feldagadó hullámmászukkal az egész látkört átkarolák. A' hajdani székes város az ünnepélyileg-összhangzatlan, zajongva-érzékenyítő hang-árba merült. Nincs olly közönyös ember, kinek lel két a' harangszó, ha kivált távol a' várostól, szabadban az életnek minden hiú gondjától mentten, jut az füléhez, szent buzgósággal ne töltse-el. Illyenkor e' hangchaosz a' távulság által gyöngítve égi hymnuszszá olvad, mellynek minden hangján elragadtatás lopódzik a' lélekbe, 's a' megrendült szivben imádság 's bűnbánat utáni kiolthatlan vágyot költ-fel.

Moszkva joggal viseli a' „szent város“ nevet; egyedül ő bir illy felfoghatlan orgonával, és a' lélek talán egyedül ott képes a' harangozás titokteljes hatalmáról meggyőződni.

A' grófnő lelkére még soha illy mély hatást nem tön a' harangszó; ennek első hangja egy természetes gondolat-átmenettel az öregnek ama szavait hozá emlékébe: „békülj meg Isteneddel!“ — A' nagy boldog asszony-nap előtti böjt még nem mult-el, 's a' grófné elhatárá, annak vég napjait lelkének büntől megtisztítására 's az ur vacsorájának magához vételére, használni.

Boldog asszony napján eltikkadva ment haza az isteni tiszteletről, 's magát kissé kipihenendő, elnyugodott. E' pillanattól fogva többé nem kelt-föl. Következő éjen ismét meglátogató az öreg.

„Édes leányom! — voltak az ősz szavai — most már készen vagy, lelked megtisztult, utósó órád ütött!“

Más nap végrendeletét készíté-el a' grófnő, 's férjének érzékeny levelet irt. Eddigelé ama rémitő gondolat miatt, hogy szeretett férjétől meg kell válnia, eltitkolá az előtt jeleményes álmát. De most a' meghalás nagy mesterségét kellvén megtanulnia, iparkodott magát minden az élethez lánczoló kapocstól elszakasztani: de fiatal 's deli férjétől a' bucsúzás még is sok könnyűjébe került; szerető lelkét minden küzdése mellett is legyőzők ama gondolatok, férjétől elszakasztva meghalni, az utósó sohajt egy vigasztaló „Isten hozzád“ suttogása nélkül kilehelni, szive választottjának még egyszeri láthatása nélkül szemeit örökre bezárni, 's a' szeretettre még egyszer felpillantani.

Rokonai, akaratja ellen is, az orvos után küldtek. Ez midőn a' grófnéra tekintett, fejét csóválta, 's kinyilatkoztatá, hogy a' grófnő marasmusban szenved.

'S ugy lön, A' szigorú böjtölés annyira ellankasztá, hogy végképpen elgyöngülésbe esett, étvágyát elveszté, és szakadatlan álmodozásba merült. Minden óra multával gyöngébb lön; az étel

íránt undort érzett. Minden gyógyszer, minden orvosi segély fogatlan használtatott; ferejét visszaszerezni semmi sem birta, 's élte fogyatékán pislogott, mint a' leégett gyertya. Álmában alig érthető igék szakadoztak-ki melljéből; leggyakrabban rebegék elhaló ajkai férje nevét. Nyárutó második fele így folyt-le; e' hó utósó napja viradt-fel. A' grófnő könnyebben érzé magát, mint halál előtt közönségesen történni szokott; szava érthető lön, 's nyárutó 31-két csupán gyóntatójának társaságában tölté-el.

Este felé nejének bucsúzó levele következtében a' gróf is megérkezett. — De a' kór ismét fél eszméletlenségbe süllyedt, 's férjét alig ismeré-meg. Tizenkét óra felé, az utósó és határzó orvosi tanácskozás után, mellyben egyhangúlag oda nyilatkoztak, hogy a' beteg már nem élhet egy órát, a' gróf nejének szobájába lépett, 's zokogva ágyához közelge. A' grófné fölveté szemeit.

„Te vagy, édes barátom? — monda bágyadt hangon — Isten hozzád! — — már most — — nyugodtan — — halok-meg.“

Jajgatva rogyott a' gróf térdre ágya mellé. Még az orvos szemei is könybe lábadtak. Borzasztó szünet következék, 's egy idő kinteljes, gyötrő várakozásban mult-el. Végre a' beteg feje a' vánkosra hanyatlott: az élet és semmivélét közötti vívódásnak borzasztó percze elérkezett. — Az óra tizenkettőt kongott.

Őszelő 1-ő napján egész pompájában fejlett-fel a' nap; az ég fellegtelen volt, 's az ősz legszebb diadalát ünneplé. Az orvos, ki néhány órára a' városba rándult, korán reggel ismét a' grófnő jószágán volt, nem ugyan segélyhozás végett (mi ugy is haszontalan fogott volna lenni), hanem a' boldogtalan férjnek bújában osztakozni. A' házhoz közeledő nyitva lelte a' grófné háló termének ablakát, 's a' cselédséget foglalatosan az udvaron sűrögni. Az e' változás okát kitaláltt orvos megborzadt. Halványon, felindulva rohant a' háló terembe, 's a' grófnőt ott találta — — a' nyújtóztató padon? — — nem — az asztalnál ülve. A' grófnő férje mellett ült, 's elérzékenyülve majd reá, majd az előtte álló reggelire tekintett.

A' gróf haza érkezése megfordítá a' betegséget, 's a' jó s álom — nem teljesült.

KISS IVÁN.

PESTI VIZSGÁLÓ.

H i r s z e k r é n y.

Fővárosunkban egy társaság szövetkezett, melly aláírás útján Hunyady Mátyás magyar királynak, emléket fog állítani, Ferenczy, jeles szobrászunk által készitendő. Ennek programját jövő lapjainkban bővebben közlendjük. — Szakadatlan esőzés után 24-kén kemény 's hideg északi szél

keletkezvén felszaggatá a' felleget, 's az eső cseppeket estennen sőt 25-én is sűrűn szállongó, deazonnal elolvadt hó-pelyhekké változtatta. — Mint hallatszík, pesti magyar színházunk dalszemélyzetének elsőbbjei közül Schodelné assz., Felbér M. k. a., Erkel és Udvarhelyi M. urak jövő hó 16-kán Pozsonba rándulandnak, ott Beer ur jutalomjátékaul Normát magyarul adandók. — Jász-Berényben folyó hó 12-kén casino nyittatván-meg, estve fényes népes bál tartatott; mellyet az ott tartózkodó színésztársaságnak két tagja nemzeti tánczezel (egyik cipőben) kezdé-meg. Parduczos Árpád, ha mind ilyenek unokáid!

KÜLÖNFÉLE.

T r é f a f ü z é r.

P i e r o t á l m a.

Félig ébren, félig álm-ittasan jöttem a' bevégzett előadás után lakomba; színi öltönyömben vetém magamat egy karszékre. — Szerepem az új néma játékban — mint most divat — igen rövid volt; 's éppen nem szolgáltatott alkalmat, magamat kitüntetni. Azért nem volt csuda, hogy már előadás alatt is szunyadtam, 's az ügyelőnek (Inspicient) ébresztgetni kellett. — Mióta egészen komika nélkül adják a' némajátékokat, és megvetik azon régi elvet, hogy Pierot a' néma játéknak lelke, annak szerepe a' leghálátlanabb. — Most megelégesznek Poliniccio-tánczokkal, csoportozatokkal, magány-tánczokkal 's több e'félékkal, 's e' mellett elfelejtik, hogy Pierot és a' nevetséges szerelmesnek kell a' világot terjesztő jeleneteknek lenni. — Hihető a' mimikai találmányok haladásával oda jutunk, hogy a' néma játékokban könyeket kell hullatnunk a' helyett, hogy a' mulattatón nevetségesen vigadnánk.

Rövid elmélet után e' pont fölött elaludtam. Csak hamar a' legesudálatosb álmok környeztek. Nem hagyhatom őket a' nélkül, hogy ne közleném.

Álmomban Pierotnak öltözve a' világtengeren voltam. Egyszerre dühös orkán kelt, melly a' habokat hegyekké halmozá, de tüstént a' szomszéd hegyen semmivé porolta. Hogy rövid legyek, a' hajó, mellyen voltam, prédája lett a' haboknak. Csak magam szabadultam-meg; egy deszka-szálon földre vetttem. — Midőn felkeltem, a' lenyugvó naptól megvilágított kis szigetet láttam magam előtt feküdni. — A' közel ház felé indultam. Mintegy száz lépésnyire lehettem a' háztól, midőn egy hosszú sovány ember kilépett, 's igazi stentor-hanggal rivalta előmbé, ki vagyok, mit akarok? Én karakterem' nevezém, 's elmondám röviden a' történetet.

„Micsoda vakmerőség! — kiáltá amaz — hogy merészelsz mint Pierot ide jönni? Nem tudod-e, hogy korunkban nincs többé Pierotra szükség? — Vakmerőségédért drágán fogsz lakolni. Tudd-meg, hogy a' jelenkor szakálatlan tudósainak színgén vagy; itt a' bemenet museumjaikba. — Azon házikó, mellyből jövék, a' tudós vámosnak laka, kinek kötelessége mind azokat, kik másképp' gondolkodnak, mint e' sziget lakosai, tovább nem eresztetni — mert a' régi termékű elvek a' művészet fölött 's azoknak sarjadékai itt tiltott áruk. — Én, a' tudós sorompó-eregető, elnökömhez vezetlek, ki veled a' többieket megismerteti.

Béketűrőssel követém vezetőmet; mentem a' tudós vámosnak lakába. — A' falak színházi lapokkal, mutató táblákkal, bírálatokkal voltak szőnyegezve. — A' tudós vámos, egy udvarias férfi, a' kandallónál állt, 's igyekezett te-

remének melegebb légmérsékletet adni; hanem a' tárgyak, melyeket használt, t. i. divati bábajos játékok és dramai szörnyetegek hamar ellobogtak a' nélkül, hogy nyomát hagyták volna némi jóltevő melegségöknek. Midőn meglátott, parancsolá tudós sorompó-cregetőjének távozni, 's ülésel kínált.

„Igen örülök, hogy önt láthatom. — Még emlékezem önre, édes Pierot, azon jobb korszakból, midőn a' néma játék az volt, minek kellett lenni, 's mielőtt Policinello, mazur 's illy nemű bakugrásokat, a' néma játékba nem keverték. — Szerencséje önnek, hogy a' történet hozzám vezette; mert különben elveszett volna. — De mondja csak meg nekem, hogyan is merészelt ide jönni? Önt sajnálni lehet, hogy azon tengeri vész érte; de még inkább lehet sajnálni, hogy éppen e' szigetre jött; mert ez tartózkodó helyök a' szakálatlan tudósoknak. — Goromba criticusok, koresmai literátorok, színházi pártosok és sonett-mázolók e' sziget lakói. Itt ők gyarmatot alakítottak; mert az egész világgal nem tudtak összeférni. Ők a' pártnak leányaival, az írásdühhel, rágalommal, illetlenséggel jegyezték-el magukat, hogy nemőket gyarapítsák, halhatlanítsák. — Én itt vámos vagyok, 's tiszttem, semmi idegennek megengedni a' határokat átlépni, ki legalább egygyel ifjú tudósaink nejeik közül nincs atyafiságba. Én nem vagyok önnek ellensége, mert azon időkből származom, midőn még Pierot lelke volt a' néma játékoknak; és most is inkább nézek kellemes Pieronádákat, mint acrobatai, gymnasticai gyakorlatokat, melyek minden kötél-tánczosnak hatalmában vannak. — Az én tudós előjáróim csak gunytréfákat szeretnek; át fogja tehát csak hamar látni, milly sok kellemetlenséggel van tiszttem egybekötve. — Én ezt soha el nem vállalom, ha olly igen jövedelmes nem volna; mert azon munkáknak maculaturái, melyeket előjáróim kiadnak, és melyek senki mástól, csak a' hozzájuk ragaszkodóktól olvastatnak — az én fizetésem. — Én ellátok ezzel minden dohányárust a' vidéken, és minthogy az ifjú tudósok éjjel nappal írnak, tehát ez gazdag forrása a' keresetnek.“

Ez egész elbeszélés alatt zavartan ültem, 's csak bizonyos időköz után kérdém, mi legyen sorsom?

„Ez éjjel édes Pierot — viszonzá a' jó szívű vámos — nálam marad elrejtve — holnap virradat előtt szabad uti levelet adok, 's gondoskodni fogok, hogy honját meglelhesse.

Köszöntem a' barátságos vámosnak, és ujság vágyból 's talán pajkosságból, kérdém őt, nem tudna-e nekem más ruhát szerezni, hegy e' műbiráló gyarmatot közelebből vehessem szemügyre.

„Mit gondol? — válaszolá a' becsületes vámos — vége volna önnek, 's én is elmozdítottatnám hivatalomtól; — de, ha mindjárt más öltönyben jelennék is meg, szakála elárulná.

„Müértő keze egy ügyes borbélynak és egy kis hajpor kiegyengethetné a' dolgot — felelém. —

„Mit nem hord ön miadent össze! — felelé nevetve a' vámos — Itt semmit nem tudnak borbélyról. — Hát még sem tudja, hogy a' szakálatlan tudósok szigetéen van? — Azon kívül itt semmi szakálos ember sem szenvedtetik — mert azon félelem uralkodik, hogy az illyen szakála által mint férfi gondolkodnék s tudósainknak fiatal szép képzeiteket oktalanoknak tartaná. — Térjen hat vissza nyugodtan honába, 's hitesse-el magával, hogy csömörig laktunk a' divatos néma játékokból, 's örömmel emlékezünk a' régi érdemteljes Pierotról, 's ezután annál inkább fogjuk szeretni.“

Illy körülmények közt elmúlt kedvem a' fiatal műbirák ismeretségtől, és igen kértem a' tudós vámost, vezetne ismét szakálás pártfogóim közé. — E' közben felébredtem — 's mondtam magamban —

E' világon semmi sem tökéletes.
Ezt ócsárlják az okosok,
Amazt gúnyolják bolondok;
'S bár a' korszak nem szereti,
Sőt sokszor kifütyölteti,
Pierotba még is sok szerelmes.

ENDREFFY.

Van Amburgh. Minthogy jelenleg majd minden lap tömve van e' vad-fékezőröli dicséretekkel, ki Parisban szörnyű néptolologás mellett látatja magát, egy két szóval mi is említést akarunk tenni eredetéről, és jellemi vonásairól. Van Amburgh Izsák 1811-ben Éjszakamerikában, a' Kentucky status duchess-i grófságának egyik kis városában született. Nemzetségi Cája a' Turcarora vad Indianok közt keresendő, kik északi Karolinából költöztek Kentuckyba, és a' leghozzáférhetlenebb rengetegeekben a' belhoni vad népek maradványával köztársaságot alapítának, melly hat tribus név alatt ismeretes. Nagy atyját felei között Tangborigon d' Oom-nak vagy is rengetegek királyának nevezték, 's a' Van Amburgh nevet egy gyarmatostól ruházá magára, kit két jaguar körméből szabadított-meg, Ez állatok bőrének eladásával megbizva Kentuckyba ment, ott letelepedett, megkeresztelteté magát, 's nőt vőn. Egyetlen fíja, a' vad fékezőnek apja, anyyira irtózott minden vad állattól, hogy halála is egy festett vadkannak megpillantásából származott rémülésből eredett. Izsák ellenben már mint gyermek különös hajlandósággal viselteték a' veszélyes férgek iránt, mellyeket játszószerszél használt, 's bizonyos ösztönszerű ügyességgel ártalmatlanokká tudott tenni. A' ház körüli patkányok, egerek 's egyéb ártalmas házi állatok felett korlátlan uraságot gyakorolt. 12 éves korában mint ügyes lózabolázó tünteté-ki magát, 's mint olyan Kentuckyban nem sokára letelepedvén, magának független életmódot szerze. Lovakról a' ragadozó vadakra ment-át, mellyek csapatonként járnak Kentucky sivatag erdeiben Társai általa megszelidített farkasok, hyenák, oroszlanok, rókák, bölények 's a' t. voltak mindaddig, míg Titus legnevezetesebb 's ritkább állatseregletében, mint vadfékező, nyert alkalmazást. Itt bámulatot tanújeleit adá azon megfoghatlan bűvös hatalomnak, mellyet a' legvérengzőbb vadak felett gyakorol, 's nevezetesen egy igen kegyetlen nőstény oroszlan megszelidítésével, ki felvigyázóját három nap előtt sebesíté halálra, köz figyelem tárgyává tette magát. Három nap alatt annyira vitte ez állatot, hogy annak torkába dugta fejét a' nélkül, hogy az csak pillanattal is mert volna iránta rosz indulatot nyilvánítani. Mult év végén kiválgatván Titus állatseregeinek legjelesbjeit, azokkal Londonba vitorlázott, 's ott az Astley-színházban, szokatlan néptolologás mellett, 300 font sterling héti bérért bámultatá magát. Van Amburgh közép, köpezős természetű; testi erejét rendkívülinek híresztelik, ámbár inkább tekintetének hatalmától rettegnek az állatok, mint izmai erejétől. Szemei különös, sajátos metszésűek, 's valami olly rendkívüli élénkséggel mozgó, melly ki nem fejezhető. Mesterségei egyébiránt csak akkor érdekesek, ha mint különös természeti tünemény tudományos szempontból tekintetnek; mert magukban véve gyermekesek, 's az örökös egyformaság miatt untatók. Ezen tigrisek, oroszlanok 's parduczok, mellyek a' porte st. Martin-színházban mesterük lábánál cnyulnak, elveszték természetöket; azon viszony, mellyet köztök 's emberek közt vont a' teremtés törvénye, feldulva van, 's ők hiú mesterség által természetlenek lettek.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiazon, Dencs-ház, 86-dik sz. a.

Nyomatja Trattner-Károlyi, uri utsza 612.